

RAZLIKE IZMEĐU PUŠAČA I NEPUŠAČA NA DIMENZIJAMA LIČNOSTI MODELA HEXACO

Petra Marić, Ivana Strizović

Filozofski fakultet, Novi Sad

Cilj prikazanog istraživanja odnosio se na ispitivanje razlika na dimenzijama ličnosti HEXACO modela između pušača i nepušača. Na osnovu rezultata prethodnih istraživanja, osnovne pretpostavke ovog istraživanja bile su da će postojati statistički značajne razlike između pušača i nepušača, na skalama Poštenja/ Skromnosti, Ekstraverzije i Otvorenosti prema iskustvu, ovog modela. Očekivano je da će pušači ostvariti niže skorove od nepušača na skali Poštenje/ Skromnost, a više skorove na skalama Ekstraverzije i Otvorenosti prema iskustvu. U istraživanju je učestvovao 421 ispitanik, pri čemu je 121 ispitanik bio muškog pola. Ispitanici su imali između 18 i 44 godina ($M=21.15$, $st.dev=2.51$). Od ukupnog uzorka, 291 (68.6 %) ispitanik izjasnio se kao nepušač. U istraživanju je korišćen instrument HEXACO-PI-R od 100 ajtema, koji se sastoji od 6 skala: Emocionalnosti, Poštenja, Ekstraverzije, Saradljivosti, Savesnosti i Otvorenosti prema iskustvu. Osim navedenih skala, inventar sadrži i dodatnu skalu Altruizma. Razlike na dimenzijama ličnosti HEXACO modela između pušača i nepušača ispitivane su multivarijantnom analizom varijanse. Rezultati su pokazali postojanje statistički značajnih razlika na dimenzijama ličnosti ovog modela, između pušača i nepušača, na osnovu vrednosti Wilks-ove lambda koja iznosi .95 ($F(7, 402) = 3.01$, $p = .00$). Statistički značajne razlike postojale su na skalama Ekstraverzije i Otvorenosti prema iskustvu, pri čemu su pušači ostvarivali više skorove na ovim dimenzijama. Dobijeni rezultati su u skladu sa ranijim istraživanjima.

Ključne reči: pušenje, HEXACO- PI- R, multivarijantna analiza varijanse

RELACIJE DIMENZIJA LIČNOSTI GREJOVE REFORMULISANE TEORIJE OSETLJIVOSTI NA POTKREPLJENJE I MODELA BIOSOCIJALNOG UČENJA

Jelena Barna, Biljana Trifunović, Una Vitasović, Marija Vuksanović

Filozofski fakultet Novi Sad

Kritike Ajzenkove teorije ličnosti rezultuju teorijama u oblasti psihologije ličnosti, među kojima je i Teorija osetljivosti na potkrepljenje (Grej) i Model biosocijalnog učenja (Klonindžer). Postoji izvestan stepen preklapanja između dimenzija ove dve teorije, s obzirom na to da je prvobitno konstruisan Model biosocijalnog učenja obuhvata tri dimenzije koje su slične dimenzijama Grejovog modela: Traženje novina (slična dimenziji koja govori o impulsivnosti), Izbegavanje povreda (ekvivalent dimenziji koja govori o anksioznosti) i Zavisnost od nagrade. Cilj sprovedenog istraživanja je utvrđivanje relacija dimenzija ličnosti Reformulisane teorije osetljivosti na potkrepljenje